

Kayıp Bitkiler Kaşifi Prof.Dr. Turhan Baytop*

Türkiye florasının P.H. Davis'in editörlüğünde yayınlanmasına başlandığı 1965 yılından beri tüm volumların hazırlık çalışmalarında Prof.Dr. Turhan Baytop ve Sayın eşi Prof.Dr. Asuman Baytop, İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Herbaryumu (ISTE) ile devamlı katkılarda bulunmuşlardır. Flora Orientalis (Ed.E.Boissier)'te kayıtlı oldukları halde Cumhuriyet Döneminden sonra yapılan botanik gezilerde bulunamayan bitkilerin ekolojik şartların değişmesinden soylarının tükenebileceği ya da yakın ülkelerden toplanan örneklerle karşılaştırılabileceği tartışılırdı. İşte Prof.Dr. Turhan Baytop ve Prof.Dr. Asuman Baytop bu bitkileri ararken, Türkiye'de bulunduğu bilinmeyen türler ile yeni endemik türlerin "kaşifi" olmuşlardır.

Botanik gezilere çıkmadan önce çoğu kez Prof.Dr. Turhan Baytop ile haberleşirdik. Onun 1959 yılında *Digitalis lanata* türünü Kırklareli:Demirköy-İğneada arasında buluşu, benim aynı yıl Doğu Karadeniz Bölgesi'ne yaptığım botanik gezide *Lycopodium clavatum* ve *L. complanatum* türlerini günlerce arayıp buluşum, bu haberleşme örnekleridir. *Withania somnifera* (Solanaceae), onun yıllarca arayıp nihayet Mersin:Kızkulesi civarında bulduğu bitkilerden biridir.

Ben Ege Üniversitesi'nde çalıştığım için, Prof.Dr. Turhan Baytop'un botanik gezilerini birlikte düzenledik: *Iris glockiana*, *Gynandrisis sisyrinchium* (Iridaceae), *Sternbergia sicula* (Amaryllidaceae), *Tulipa hayatii*, *T. orphanidea*, *T. saxatilis*, *T. undulatifolia*, *Chionodoxa luciliae* (Liliaceae), *Phoenix theoprastii* (Palmae) vd. birlikte topladıklarımızdan bazılarıdır.

Aradığımız bitki bulunduğu zaman Prof.Dr. Turhan Baytop avına kavuşmuş avcı gibi, "Sakın koparmayın, dokunmayın" sözlerini tekrarlar, yüzükoyun yere yatıp birkaç kez fotoğrafını çekerdi. Sonra bulunan bitkinin bolluk derecesini saptar, ona göre örnek toplardı. Türkiye florasında 29 kadar türün "kaşifi"dir Prof.Dr. Turhan Baytop. Bu bitki türlerinin bazıları "Baytop" adını taşır.

O, bitkileri ile daima yaşayacak. Ruhun şad olsun Turhan Hoca!

Prof.Dr. Necmettin Zeybek

* In Memory of Professor Turhan Baytop